

Kdy se pohyb stane vývojem?

Když nabude určitých charakteristik.

Nejdříve je však potřeba říci, co to je vývoj neboli evoluce. Podle filosofického slovníku je evoluce „souhrn postupných změn“.¹ Podle jiného filosofického slovníku je evoluce „posloupnost postupných a spojitých změn, jíž se řídí fyzický (a kosmologický) svět, svět živého, anebo i společnost.“² Tento slovník zároveň upozorňuje na to, že z principu evoluce nutně nevyplývá její pozitivní hodnocení a nelze ji tedy zaměnit za slovo pokrok. V čem se obě definice shodují je to, že za vývoj nemůžeme považovat izolované navzájem nesouvisející změny, ale musí jít o souhrn změn, které jsou postupné. Zbývá dodat, že tyto změny musí být nevratné.

V definici druhého slovníku se objevuje také naznačení subjektu evoluce. Mluví se zde o světě, fyzickém či společnosti. O vývoji tedy nelze mluvit u jednotlivin, ale u souboru jednotlivin ve vzájemných vztazích, jinými slovy, u systému. Aby se tedy mohl pohyb stát vývojem, nestačí, aby se pohybovala jednotlivina, ale musí se pohybovat celý systém. Shrnutí to, pohyb se stane evolucí, když bude docházet k souhrnným postupným nevratným změnám systému.

Za pomoci slovníkových hesel se ale dál v charakteristice pohybu jako evoluce nedostanu. A protože mé znalosti v oblasti přírodních věd jsou velmi omezené, musím zde v podstatě zopakovat, co je napsáno v knize *Evoluční ontologie*. Zde je upřesněno, jaký systém se má pohybovat, abychom mohli hovořit o evoluci, protože ne všechny systémy se vyvíjí. Jaké jsou to tedy systémy? Musí jít o systémy otevřené, tzn. takové, které nejsou izolované od svého okolí, ale vyměňují si s ním energii, látku a informaci, roste jejich uspořádanost, informace, paměť a jejich jednotlivé části mohou vznikat a zanikat. Musí být také nestabilní, tzn. musí se měnit jejich struktura, neboli podstatné vlastnosti. Ale ne tak, aby systém definitivně zanikl, ale aby se přetvořil na jiný, s jinými vlastnostmi.³

---

¹ Kolektiv autorů: *Filosofický slovník*. Olomouc 2002, s. 115

² Durzoi, G.; Roussel, A: *Filozofický slovník*. Praha, Ewa 1994, s. 75

³ Šmajš, J.; Krob, J.: *Evoluční ontologie*. Masarykova univerzita, Brno 2003